

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
(назва навчальної дисципліни)
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Майстерність актора

Форма силабуса навчальної дисципліни затверджено Вченою радою ЗНУ
(Протокол № 11 від 30.04.2024), введено в освітній процес з 01.09.2024 наказом ЗНУ №
165 від 01.05.2024

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної педагогіки та психології

О.В. Пономаренко

2024

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МАЙСТЕРНІСТЬ АКТОРА (7семестр)

Підготовки бакалавра
денної форми здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Театральне мистецтво»
спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»

ВИКЛАДАЧ: Стадніченко Н.В., канд. пед. наук, доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри акт. майстерності

Протокол № 1 від "28" серпня 2024_р.

Завідувач кафедри Локарева Г.В.

Г.В. Локарева

Погоджено

Гарант освітньо-професійної/
освітньо-наукової програми

Стадніченко Н.В.

2024 рік

Зв'язок з викладачем:

E-mail: stadnichenko.nadejda@gmail.com

Сезн ЗНУ повідомлення <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4816#section-0>

Телефон: 066 050 17 37

Інші засоби зв'язку: Viber, Facebook Messenger, Telegram Zoom – за вибором викладача

Кафедра: акторської майстерності, корпус №8 ЗНУ

1. Опис навчальної дисципліни

У рамках курсу здобувачі вищої освіти – майбутні актори будуть продовжувати вивчення праць теоретиків і практиків театрального мистецтва, присвячених роботі актора над створенням художнього образу (Лесь Курбас, В.Василько, П. Саксаганський), над здійсненням постановки дипломних вистав, роботі над вдосконаленням власного психофізичного апарату (Є.-М. Гротовський, Сендфорд Мейснер); у рамках проведення лабораторних, практичних занять та самостійної роботи студентів передбачається продовження формування навичок застосування на практиці вербальних та невербальних засобів професійного спілкування актора; виховання вміння сприймати авторський і режисерський творчий задум та реалізовувати його в процесі колективної роботи над дипломною виставою у суб'єкт-суб'єктній комунікації; формування культури професійного спілкування як органічної складової фахової кваліфікації працівника мистецького закладу; розвиток аналітичних здібностей, необхідних для створення студентом власного творчого проекту та вміння самостійно його реалізовувати на сцені навчального театру або в творчих колективах під час проходження практики; вивчення основних понять навчальної дисципліни, застосування набутих теоретичних знань з основ анатомії, фізіології, психології, гігієни та загальної профілактики професійних захворювань; формування ставлення до мистецтва театру як до засобу спілкування та налагодження міжособистісних і суспільних відносин.

Метою курсу є формування компетентностей здобувачів вищої освіти з уміння здійснювати поетапний аналіз становлення мистецтва театру кожного історичного періоду суспільного розвитку, виявляти характерні особливості формування літературного процесу, як відображення соціальних проблем, специфіки суспільних та міжособистісних взаємовідносин; вивчати та аналізувати тексти літературних творів, інтерпретувати їх в залежності від актуальності тієї чи іншої ідеї, жанрової стилістики творчого задуму майбутньої вистави та форми його практичної реалізації з використанням вербальних та невербальних засобів професійного спілкування актора в усіх його аспектах.

Завданнями курсу виступає: формування теоретичної бази знань з історії театрального мистецтва та основ підготовки майбутнього актора до професійного спілкування; формування практичних вмінь та навичок - від елементів внутрішньої та зовнішньої техніки професійного спілкування (вміння дивитися і бачити, слухати і чути, сприймати і відчувати та оцінювати навколишнє середовище, вміння діяти в запропонованих обставинах п'єси та ролі) до створення художнього образу у дипломній виставі; виховання здатності до реалізації складних творчих задумів, створення власної інтерпретації літературного матеріалу, вміння її теоретично обґрунтувати та самостійно здійснити її сценічне втілення.

Опанування курсу передбачає використання таких форматів:

- лабораторних занять із застосуванням інтерактивних методик («діалог зі здобувачами вищої освіти», розбір прикладів застосування методів роботи над виставою, роллю відомими діячами театру, представниками різних театральних шкіл і напрямів; практичних занять, що передбачають залучення здобувачів вищої освіти до практичного застосування навичок організації творчих проектів, зокрема дипломних вистав; здійснення дієвого аналізу (за К. Станіславським) самостійно обраного літературного матеріалу; підготовка та складання двох заліків та екзамену.

Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
1	2	3
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	7-й	
Кількість кредитів ECTS		
Кількість годин		
Лабораторні заняття	22	
Практичні заняття	28	
Самостійна робота	20	
Консультації	Понеділок 12.55 – 14.15, ЗНУ, корпус №8, очно	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4816#section-0	

2. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Компетентності/ результати навчання	Методи навчання	Форми і методи оцінювання
1	2	3
ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	Словесні, практичні	Курсові роботи, усні доповіді.
ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології	Словесні, практичні, наочні	Презентації, тестовий контроль
ЗК07. Здатність працювати в команді	Творчі завдання, репродуктивні, пошукові	Публічна демонстрація етюдів; уривків, створених на літературній основі.
ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності	Словесні, практичні, наочні	Публічна демонстрація етюдів; уривків, створених на літературній основі; тестовий контроль, презентації.
СК01. Здатність генерувати задум та здійснювати розробку нової художньої ідеї та її втілення у творі сценічного мистецтва.	Творчі завдання, пошукові	Творчі проекти на сцені навчального театру; публічна демонстрація етюдів; уривків, створених на літературній основі
СК03. Здатність до ефективної діяльності у колективі в процесі створення сценічного твору, керівництва роботою і / або участі у складі творчої групи в процесі його підготовки.	Творчі завдання	Творчі проекти на сцені навчального театру.
СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору	Проблемні, пошукові; інтерактивні; творчі завдання	Контроль; курсові роботи та усні доповіді; презентації.
СК05. Здатність до публічної презентації результату своєї творчої (інтелектуальної) діяльності.	Проблемні, пошукові; інтерактивні	Теоретичне опитування; тестовий контроль; курсові роботи та усні доповіді; презентації
СК06. Здатність до оперування специфічною системою виразальних засобів при створенні та виробництві сценічного твору.	Проблемні, пошукові; інтерактивні	Теоретичне опитування; тестовий контроль; курсові роботи та усні доповіді; презентації
СК11. Здатність враховувати етичні засади професійної діяльності.	Проблемні, пошукові; інтерактивні	Усні доповіді; презентації; звіти з практики; творчі проекти на сцені навчального театру.
СК12. Здатність самостійно працювати над сценічним втіленням різних за жанрами літературних творів засобами сценічного мовлення, відчувати стиль автора та передавати його під час публічного виступу.	Проблемні, пошукові; інтерактивні	Усні доповіді; презентації; звіти з практики; творчі проекти на сцені навчального театру.

ПР-6. Аналізувати проблемні ситуації й приймати обґрунтовані рішення для їх розв'язання.	<i>Проблемні, пошукові; інтерактивні</i>	Звіти з практики; творчі проєкти на сцені навчального театру.
ПР-9. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.	<i>Словесні, практичні, проблемні; пошукові; інтерактивні</i>	Теоретичні опитування; тестовий контроль; курсові роботи; усні доповіді; презентації.
ПР-13. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, літератури, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва.	<i>Проблемні, пошукові; творчі завдання</i>	Теоретичні опитування; тестовий контроль; курсові роботи; усні доповіді; презентації.
ПР-15. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори літератури та мистецтва з урахуванням історичного контексту. Здійснювати аргументований критичний аналіз творів сценічного мистецтва. Виявляти тенденції розвитку сучасного мистецько-художнього процесу	<i>Словесні, практичні, проблемні; пошукові; інтерактивні</i>	Теоретичні опитування; тестовий контроль; курсові роботи; усні доповіді; презентації.
ПР-16. Визначати творчі можливості та перспективи особистого розвитку, здійснювати психологічну саморегуляцію.	<i>Практичні, , проблемні, пошукові; інтерактивні; творчі завдання</i>	Презентації; публічна демонстрація етюдів; уривків, створених на літературній основі; творчі проєкти на сцені навчального театру.
ПР-17. Аналізувати та враховувати естетичні запити глядачів.	<i>Проблемні, пошукові; інтерактивні; творчі завдання</i>	Теоретичне опитування; тестовий контроль; курсові роботи; усні доповіді; презентації; звіти з практики; творчі проєкти на сцені навчального театру.
ПР-18. Знати основні закони психології творчості	<i>Проблемні, пошукові; інтерактивні</i>	Теоретичне опитування; тестовий контроль; курсові роботи; усні доповіді; презентації

3. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Створення біографії (роману життя) героя як прийом роботи над сценічним образом.

Створення характеристики сценічного персонажа слугує актору для втілення сценічного образу і має бути обов'язковим. Для цієї мети актору необхідно вивчити із авторського тексту всі думки, репліки і характеристики інших дієвих осіб: треба точно знати – хто і що про мене говорить у п'єсі. Почерпнути необхідні дані про свого героя актор може, проаналізувавши і його вчинки. В них обов'язково буде закодовано характеристики його індивідуальності. Складання біографії персонажа допоможе актору вірно зрозуміти його характер, нафантазувати його у своїй уяві, доповнити авторські описи своїм проникненням у його сутність, тобто – зрозуміти роль. Аналіз взаємовідносин персонажа з іншими дієвими особами – це також матеріал для уявлень про свого героя. Спираючись на такі об'єктивні дані можна домогтися поширеного уявлення про свій персонаж, що

ми називаємо характеристикою дійової особи.

Тема 1. Необхідність дослідження авторського тексту з метою створення характеристики майбутнього сценічного героя.

Тема 2. Аналіз вчинків сценічного героя як основа для створення його індивідуальної характеристики.

Змістовий модуль 2.

Сценічні події: вихідна, основна, головна.

Факт або обставина, що докорінно змінює все у п'єсі, називається подією. Подія – вчинок, явище або факт, що впливають на розвиток дії і визначають задачі та взаємовідносини дійових осіб. Події бувають головні і другорядні. В залежності від значення і важливості події для кожного персонажа залежить подальша організація їхньої поведінки у п'єсі. Подія змінює оцінки персонажів, характер взаємовідносини між ними, зрештою, може кардинально змінити сам характер персонажа. Аналітичний етап роботи є дуже важливим у плані точного визначення подій, як головних так і другорядних. В означенні подій слід утримуватися називати їх одним словом, а називати так, щоб актору було ясно, що він має зробити в залежності від події. Всяка дія починається з оцінки події.

Знайомити студентів з цим поняттям треба з перших курсів навчання, коли студенти, переходячи від мовчазних етюдів до авторського слова, мають твердо знати, що це таке, вірно вирізняти її з авторського тексту п'єси, і в залежності від них, вибудовувати свої взаємовідносини між персонажами.

Тема 3. Подія як чинник кардинальної зміни оцінки персонажів, характеру взаємовідносини між ними, зміни характеру персонажа.

Тема 4. Формування навичок визначення подій – вихідної, головної, основних або другорядних.

Змістовий модуль 3.

Сценічна дія. Основні моменти сценічної дії.

Опанування елементами дії. Логіка дії. Характер дії. Спосіб дії. Конфлікт. Оцінка. Ініціатива. Мобілізація. Дія і протидія. Пристосування. Характеристика, ознаки, значення
Конфлікт. Зіткнення інтересів у вирішенні проблеми, що має розвиток у сценічній дії, у театральному мистецтві називається сценічним конфліктом. Наявність протилежних інтересів спонукає до взаємодії. Всяка сценічна взаємодія починається за наявності конфліктної ситуації і виражається у діалогах. Конфлікт – це сутичка протилежних інтересів; він завжди реалізується у конкретних сценічних діях кожної із сторін. Оцінка. Це процес, він не може носити одномоментний характер. Оцінка – це сприйняття нової для актора інформації, яку йому треба спершу «переварити». Мобілізація. Перш ніж почати діяти, потрібно мобілізуватися, бути готовим до дії. Що це означає? Знання, завдання, предмет і тему боротьби. Те, що ми називаємо сценічним завданням роз'єднує людей у боротьбі за мету досягнення. Ініціатива. Ініціативою у боротьбі слугує подія та предмет боротьби, наявність протилежних зацікавленостей. Іншими словами – ініціатива це наступ.

Тема 5. Сценічний конфлікт як спонукання до виявлення і розвитку сценічної дії, демонстрації взаємовідносин між персонажами.

Тема 6. Елементи сценічної дії, характеристика, завдання, мета.

Змістовий модуль 4.

Перевтілення - основний засіб та шлях до створення сценічного образу.

Основні етапи роботи актора над створенням характеристики персонажа. Характер, особистість, образ – ось що має цікавити актора у матеріалі ролі. Також має значення професійна приналежність образу у його

відтворенні, зовнішні її ознаки, але це не головне. Актора мусить цікавити перш за все, що це за людина, який у неї характер, темперамент, рівень інтелекту, тобто його внутрішня сутність, світогляд, життєві позиції. Одним із головних засобів у роботі над створенням сценічного образу є складання його біографії. При відсутності власних життєвих вражень та недостатнім драматургічним обґрунтуванням робота над образом для актора ускладнюється, потребує значно більшого часу і душевних затрат. Якщо ж у житті актор щось подібне пережив і у його підсвідомості трагічні і радісні події зафіксувалися у емоційній пам'яті, вони обов'язково у свій час знайдуть свою форму виразу у творчих пошуках для потрібного сценічного образу. Якщо ж своїх вражень у актора недостатньо, тоді варто вдаватися до моделювання образу через складання його біографії на основі матеріалу п'єси та власної фантазії. Тут на допомогу придуть і пошуки характерності, вибудова логіки поведінки героя, фантазування та тему, як би повівся твій персонаж у тій чи іншій ситуації, які могли б бути його зовнішні прояви та реакції.

Тема 7. Визначення основних етапів роботи над створенням сценічного образу.

Тема 8. Побудова логіки сценічної поведінки героя в залежності від запропонованих обставин.

Тема 9. Використання актором запасів власної емоційної пам'яті для створення потрібного емоційного стану персонажа.

Тема 10. Характер сценічного героя і характерність зовнішня і внутрішня.

3. Структура навчальної дисципліни

Вид заняття /роботи	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	2	3	4	5
Лабораторне заняття	Тема1. Жанр як спосіб вторського художнього переосмислення дійсності.	2		1 раз на тиждень
Лабораторне заняття	Тема2. Жанрові ознаки драми, трагедії, комедії, фарсу.	2		1 раз на тиждень
Лабораторне заняття	Тема3. Дослідження наукових педагогічних, історичних, літературних і мистецьких джерел	2		1 раз на тиждень
Лабораторне заняття	Тема4. Огляд зарубіжних і вітчизняних театральних шкіл.	3		1 раз на тиждень
Лабораторне заняття	Тема5. Специфіка професійної діяльності актора як носія творчого задуму	3		1 раз на тиждень
Лабораторне заняття	Тема 6. Перевтілення у сценічний образ як необхідне професійне вміння актора.	3		1 раз на тиждень
Лабораторне заняття	Тема7. Поняття «сценічний об'єкт».	3		1 раз на тиждень
Лабораторне заняття	Тема 8 Поняття «сценічна увага».	3		1 раз на тиждень

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Майстерність актора

Лабораторне заняття	Тема 9. Утримування уваги на сценічних об'єктах в процесі спілкування в процесі репетицій вистави.	3		1 раз на тиждень
Лабораторне заняття	Тема 10. Взаємозалежність між сценічною увагою і сценічною свободою.	4		1 раз на тиждень
Практичне заняття	Тема 1. Необхідність дослідження авторського тексту з метою створення характеристики майбутнього сценічного героя.	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття	Тема 2. Аналіз вчинків сценічного героя як основа для створення його індивідуальної характеристики.	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття	Тема 3. Подія як чинник кардинальної зміни оцінки персонажів, характеру взаємовідносин між ними, зміни характеру персонажа.	3		1 раз на тиждень
Практичне заняття	Тема 4. Формування навичок визначення подій – вихідної, головної, основних або другорядних.	3		1 раз на тиждень
Практичне заняття	Тема 5. Сценічний конфлікт як спонукання до виявлення і розвитку сценічної дії, демонстрації взаємовідносин між персонажами.	3		1 раз на тиждень
Практичне заняття	Тема 6. Елементи сценічної дії, характеристика, завдання, мета.	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття	Тема 7. Визначення основних етапів роботи над створенням сценічного образу.	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття	Тема 8. Побудова логіки сценічної поведінки героя в залежності від запропонованих обставин.	1		1 раз на тиждень
Практичне заняття	Тема 9. Використання актором запасів власної емоційної пам'яті для створення потрібного емоційного стану персонажа.	2		1 раз на тиждень
Практичне заняття	Тема 10. Характер сценічного героя і характерність зовнішня і внутрішня.	2		1 раз на тиждень

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Майстерність актора

Самостійна робота	Тема 1. Дослідити питання залежності характеру вистави від жанру літературного твору, взятого режисером за основу творчого проєкту..	10		<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема 2. Виконати завдання режисера щодо визначення авторського задуму; визначити індивідуальні характеристики стилю автора; дослідити особливості драматургічного твору.	10		<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема 3. Визначити сучасні вимоги щодо якісного рівня підготовки майбутнього актора до професійного спілкування	10		<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема 4. Дослідити історичні літературні і мистецькі джерела, пов'язані з творчістю автора п'єси.	10		<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема 5. Зробити огляд діяльності відомих зарубіжних і вітчизняних театральних шкіл.	10		<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема 6. Здійснити дослідження щодо непередбачуваності і спонтанності емоцій у буденному житті та розрахованість і продумана вторинність їх проявів у межах художнього вимислу.	10		<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема 7. Пояснити в чому полягає специфіка професійної діяльності актора як носія творчого задуму та інструмента для його реалізації	10		<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема 8. В чому полягає сенс контролю за ступенем заглиблення у внутрішній світ сценічного героя в процесі перевтілення у сценічний образ?	10		<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема 9. Підготувати письмову відповідь на питання: в чому полягає формула сутності сценічної уваги.	10		<i>щотижня</i>
Самостійна робота	Тема 10. Опанувати і продемонструвати вправи тренінгу на розвиток «сценічної уваги».	10		<i>щотижня</i>

4. Види і зміст контрольних заходів

Вид заняття / роботи	Вид контрольного заходу	Зміст контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання*	Усього балів
1	2	3	4	5
Поточний контроль				
№1.	Теоретичне завдання.	Питання для підготовки. Принципи театру: 1) літературні жанри; 2) ознаки драматичного жанру; 3) авторський задум; 4) охарактеризуйте поняття – «стиль автора»; 5) творчий проєкт.	Тестування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 5 балів.	5
№2	Практичне завдання:	Аудиторна робота. Студент демонструє:- рівень засвоєння теоретичного програмного матеріалу з дисципліни «Майстерність актора»; - вміння аналізувати текст п'єси з точки зору логіки розвитку сценічної дії; - вміння володіти навичками вербального і невербального професійного спілкування у процесі репетиційної роботи; - безперервну лінію органічної сценічної дії; - вміння самостійно працювати над роллю.	Максимальна кількість балів за кожне виконане завдання 10 б. Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: своєчасність виконання (3 б.); самостійність виконання (3 б.); якість виконання (4 б.);	10
Усього за 1 поточний контроль				15
№ 3	Теоретичне завдання	Питання для підготовки. Принципи системи підготовки майбутнього актора: 1) професійне спілкування актора; 2) засоби вербального спілкування актора; 3) засоби невербального спілкування актора; 4) специфіка фахової діяльності актора; 5) кола сценічної уваги.	Тестування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 5 балів.	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Майстерність актора

№ 4	Практичне завдання:	Аудиторна робота. Студент демонструє: -рівень засвоєння теоретичного програмного матеріалу з дисципліни «Майстерність актора»; - вміння аналізувати текст п'єси з точки зору логіки розвитку сценічної дії; - вміння володіти навичками вербального і невербального професійного спілкування у процесі репетиційної роботи; - вміння утримувати безперервну лінію органічної сценічної дії; - вміння самостійно працювати над роллю;	Максимальна кількість балів за кожне виконання завдання 10 б. Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: своєчасність виконання (3 б.); самостійність виконання (3 б.); якість виконання (4 б.);	10
Усього за 2 поточний контроль				15
№ 5	Теоретичне завдання.	Питання для підготовки: 1)сценічна дія; 2)запропоновані обставини; 3)роман життя сценічного героя; 4)етапи роботи над роллю; 5)драматичний твір.	Тестування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 5 балів.	5
№ 6	Практичне завдання	Аудиторна робота. Студент демонструє: -рівень засвоєння теоретичного програмного матеріалу з дисципліни «Майстерність актора»; - вміння аналізувати текст п'єси з точки зору логіки розвитку сценічної дії; - вміння володіти навичками вербального і невербального професійного спілкування у процесі репетиційної роботи; - вміння утримувати безперервну лінію органічної сценічної дії; - вміння самостійно працювати над роллю;	Максимальна кількість балів за кожне виконання завдання 10 б. Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: своєчасність виконання (3 б.); самостійність виконання (3 б.); якість виконання (4 б.);	10
Усього за 3 поточний контроль				15
№7	Теоретичне завдання.	Питання для підготовки: 1)художній вимисел; 2)характерність зовнішня; 3)сценічна увага;	Тестування передбачає надання відповідей на 5 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 5	5

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Майстерність актора

		4)головна подія; 5)емоційна пам'ять.	балів.	
№8	Практичне завдання	Аудиторна робота. Студент демонструє: -рівень засвоєння теоретичного програмного матеріалу з дисципліни «Майстерність актора»; - вміння аналізувати текст п'єси з точки зору логіки розвитку сценічної дії; - вміння володіти навичками вербального і невербального професійного спілкування у процесі репетиційної роботи; - вміння утримувати безперервну лінію органічної сценічної дії; - вміння самостійно працювати над роллю;	Максимальна кількість балів за кожне виконання завдання 10 б. Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (3 б.); - самостійність виконання (3 б.); - якість виконання (4 б.);	10
Усього за 4 поточний контроль				15
Усього за 3М контр. заходів	2			60
Підсумковий контроль				
Екзамен	Теоретичне завдання	Питання для підготовки. Принцип активності і дії та його реалізація в процесі роботи над виставою. «Я» у «запропонованих обставинах» літературного твору. Вивчення «запропонованих обставин» п'єси і ролі. Робота над роллю. Процес формування схеми спілкування персонажа вербальними та невербальними засобами. Створення «роману життя» сценічного персонажа.	Тестування передбачає надання відповідей на 20 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал.	20
	Практичне завдання. Публічна демонстрація драматичног	Студент демонструє: рівень засвоєння теоретичного програмного матеріалу з дисципліни «Майстерність актора»; уміння використовувати вербальні й невербальні засоби професійного спілкування в процесі публічної демонстрації творчої роботи; уміння	Максимальна кількість балів за кожне виконання завдання – 5 б. Максимальна кількість балів нараховується за такими критеріями: - своєчасність виконання (5 б.); - самостійність виконання (5 б.);	20

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
Майстерність актора

	о уївка .	створювати безперервну лінію органічної спенічної лії: вміння самостійно працювати над роллю.	- якість виконання (5 б.); творчий підхід (5 б.).	
Усього за підсумков ий контроль				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

5. Основні навчальні ресурси

Рекомендована література

1. Брюховецька Л., Котенок В. Талант і гра. Українські актори театру і кіно. Київ : «Саміт-книга», 2020. 400 с.
2. Веселовська Г.І. (). Більше ніж театр: Національний академічний драматичний театр ім. Івана Франка, 2001-2012. Україна: Видавничий дім Антиквар, 2019. 324 с.
3. Ганна Веселовська. Театр Миколи Садовського (1907-1920): монографія. Київ : Темпора, 2018. 412 с.
4. Лягушенко, А. Г. Український театр: видатні діячі та менеджмент. Україна: Мистецтво, 2021. 496 с.
5. Криворучко Л. С, Прибега Н. Д. Леся Українка на театральній сцені (1899-2020): бібліографічний довідник. Україна: Мистецтво, 2021. 144 с.

Додаткова:

1. Башманівська Л. А., Башманівський В. І. Дикція й емісія голосу. Виразність професійного мовлення журналіста: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів і дистанційного навчання. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. 108 с.
2. Донченко Н.П., Винар О.Б. Складові системи сценічного мовлення як основа художньо-творчої діяльності майстра театрального мистецтва. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. No2. Київ : ІДЕЯ ПРИНТ, 2020. С. 291-295.
3. Десятник Г.О., Лимар Л.Д. Основи акторської майстерності в екранній творчості: тексти лекцій [науковий редактор доктор наук із соціальних комунікацій Гоян В.В.]. Київ, Інститут журналістики КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. 108 с.
4. Колесніченко-Братунь Н. Ужвій. У піжмурки з долею. Харків : «Фоліо», 2020. 128 с.
5. Лешек Колянкевич. Дзяди. Театр свята померлих = Dziady: Teatr swieta zmarlych (1999). Київ : «Дух і Літера», 2018. 456 с.
6. Курова А.В. Психологія спілкування: навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти факультету психології, політології та соціології НУ «ОЮА» / А.В. Курова. Одеса: Фенікс, 2020. 79 с.
7. Василь Неволов. Творчі мандри. Перезавантаження: Життєві нотатки подорожнього. Київ : «Знання України», 2018. 167 с.
8. Словник-довідник професійного тезауруса майбутнього актора / наук. редакція: Г. В. Локарева, Ю. В. Гончаренко. Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2020. 300 с.
9. Староскольцев К. П. Постановка голосу в запитаннях і відповідях. Рівне : Овід, 2018. 280 с.

Інформаційні ресурси:

1. Погуца Н. Еволюція сценічного образу українки в театральному мистецтві початку ХХ століття. Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство», (38), 2018. С. 31–40. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.38.2018.141738>
2. Смирна Л. В. (2020). Актуальні проблеми вищої мистецької освіти. Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство», (43), 2018. С. 27–32. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.43.2020.220060>
3. Стадніченко Н. В. Театральне мистецтво як засіб формування суспільних відносин: генеза проблеми методологія, теорія і практика : Збірник наукових праць. Випуск 3 (84). За матеріалами IX Міжнародної науково-практичної конференції «Культурна особистість у світлі виховання, освіти і духовної безпеки» (23 травня 2018 року, м. Київ) Частина II. Сєверодонецьк 2018.С. 124–139. (періодичне видання включене до Міжнародної наукометричної бази даних IndexCopernicusInternational) URL: <http://www.domtp.turion.info>
4. Стадніченко Н. В. Використання методу персоніфікації у фаховій підготовці майбутнього актора. III Міжнародна науково-практична конференція «Пріоритети наукових досліджень: теоретична та практична цінність», листопад 2018 р., Новий Сонч, Польща. Wyższa Szkoła Biznesu - National-Louis University. URL: <http://www.wsb-nlu.edu.pl>

6. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків

Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мають узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до складання заліку не допускаються. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності.

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу). Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті.

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час «онлайн» занять обов'язковою є умова робота з включеною камерою. Але в ситуаціях «форс-мажора» (проблема з електричною напругою, відсутність інтернету) можливо працювати з вимкненою камерою. З цього приводу необхідно попередити викладача.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2024-2025 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються

Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ:
<https://tinyurl.com/ycds57la>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення

конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: тел. (061) 227-12-76, факс 227-12-88

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE):
<https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ):
<http://sites.znu.edu.ua/confucius>